

Lunds Universitet

Institutionen för kommunikation och medier

Medie- och kommunikationsvetenskap

MKVK04 HT 2025

Du är vad du läser

Performative males på BookTok

Författare: Stina Ryberg

Handledare: Fredrik Schoug

Examinator: Martin Lundqvist

Abstract

Denna uppsats undersöker hur maskulinitet formas och värderas i feminiserade kulturella sammanhang i digitala medier, med fokus på BookTok och TikTok. Utgångspunkten är att läsning i samtiden ofta associeras med femininitet och att manliga aktörer därför blir särskilt synliga i kvinnodominerade litterära communityn. Studien analyserar hur manliga BookTok-kreatörer, Lukesreads och Tayrosen, iscensätter maskulinitet genom sina videor och hur deras framträdanden tolkas och värderas i kommentarsfältet av publiken. Metodologiskt genomförs studien som en kvalitativ fallstudie baserad på 20 videor publicerade mellan december 2024 och november 2025, samt ett selektivt urval av kommentarerna. Analysen bygger på Efrat Tseëlons begrepp om mask och blick, Rita Felskis perspektiv på könade värdehierarkier i läsning samt Eva Illouz teori om begär och igenkänning. Resultatet visar att kreatörernas genomslag formas i relation till en kvinnlig blick som fungerar normerande. Lukesreads etablerar attraktivitet genom kombinationen av arbetarmaskulina markörer och känslomässig sårbarhet, medan Tayrosen bygger närhet genom språklig kontroll, ironi och tolkningsauktoritet. Studien bidrar med en analys av "performative male" som strategisk maskulinitet i feminiserade digitala rum.

Nyckelord: BookTok; TikTok; maskulinitet; självpresentation; kvinnlig blick; läsning; begär.

Innehållsförteckning

1. Att läsa i ett feminiserat sammanhang.....	3
1.1 Läsning, kön och förändrade villkor för maskulinitet.....	3
2. Vad vi redan vet om BookTok, läsning och kön.....	6
<u>3. Maskulinitet och självpresentation i digital kultur.....</u>	<u>8</u>
4. Fallstudie av maskulinitet på BookTok.....	11
4.1 Metodologiskt angreppssätt.....	11
4.2 Material.....	11
4.3 Tillvägagångssätt.....	13
5. Du är vad du läser - Analys.....	14
5.1 Två kreatörer och två uttrycksformer.....	14
5.1.1 Lukesreads.....	14
5.1.2 Tayrosen.....	17
5.2 Maskulinitet som mask.....	19
5.3 Könade värdehierarkier.....	25
5.4 Att tala begärets språk.....	28
6. Maskulinitet som anpassas till den kvinnliga blicken.....	31
7. Referenser.....	35

1. Att läsa i ett feminiserat sammanhang

1.1 Läsning, kön och förändrade villkor för maskulinitet

I dagens samhälle läser kvinnor i högre utsträckning än män, kvinnor är även överrepresenterade inom universitet och högskolor (Universitetskanslersämbetet, 2023). Detta har dock inte alltid varit fallet. Historiskt har det i högre grad varit män som haft tillgång till utbildning och besuttit kulturellt kapital. Denna förändring har inneburit att läsning, särskilt skönlitterär läsning, i dag ofta associeras med kvinnor och femininitet. Läsning kan i detta avseende förstås som en praktik som inte enbart handlar om litteratur, utan även identitet, smak och symboliskt värde. Att läsa, och att tala om sitt läsande, kan därmed få betydelse för hur individer uppfattas och positioneras i olika sociala och kulturella sammanhang.

När läsning i högre grad kopplas till femininitet uppstår frågor om hur detta påverkar de normer och värderingar som omger litteratur och bildning. Det är dock oklart hur sådana föreställningar tar form i samtida digitala sammanhang, där läsning inte bara är något man gör, utan också något man visar upp och samtalar om inför andra. Denna osäkerhet blir särskilt tydlig i kvinnodominerade litterära miljöer. När ett kulturellt sammanhang präglas av normer kopplade till femininitet förändras också villkoren för hur män kan ta plats inom det. Mäns närvaro blir ofta mer synlig och därmed också mer laddad. Samtidigt vet vi relativt lite om hur män orienterar sig i sådana sammanhang, vilket sätt att tala, visa känslor eller förhålla sig till litteratur som blir möjliga, samt hur dessa uttryck uppfattas och värderas av en publik som till stor del består av kvinnor.

Dessa frågor kan även förstås i relation till bredare förändringar i villkoren för intima och romantiska relationer. Historiskt har relationer formats under sociala och materiella omständigheter där kvinnor haft begränsade möjligheter att välja bort relationer, och där familjebildning ofta varit nära knuten till ekonomisk trygghet och sociala strukturer. I dag ser dessa villkor annorlunda ut. Kvinnor i samtida västerländska samhällen är i hög grad ekonomiskt och socialt självständiga, och relationer bygger i större utsträckning på ömsesidiga val. Vad detta innebär för hur män närmar sig kvinnor, och hur attraktivitet

formas och värderas i dessa sammanhang, är dock inte självklart. I denna kontext är det även relevant med frågor om hur män gör sig intressanta och relevanta i relation till kvinnors normer, språk och sätt att förstå relationer. Detta sociala skifte innebär inte enbart förändrade villkor för relationer, utan också förändrade villkor för maskulinitet. När kvinnor i högre grad har möjlighet att välja relationer på egna villkor blir det mindre självklart vilka manliga uttryck som uppfattas som attraktiva, legitima eller önskvärda. Maskulinitet kan därmed inte förstås som något givet, utan som något som måste formas, anpassas och förhandlas i relation till kvinnodominerade normer och sammanhang. Samtidigt saknas fördjupad kunskap om hur sådana anpassningar faktiskt tar form, vilka uttryck som möjliggör genomslag, och hur dessa tolkas och värderas av kvinnor.

I samtida digitala miljöer blir dessa processer särskilt synliga. Sociala medier utgör sammanhang där individer presenterar sig själva inför en publik som inte bara observerar utan också reagerar, bekräftar och värderar innehållet och framträdanden. I dessa miljöer blir därför sätt att tala, visa känslor och förhålla sig till kulturella uttryck föremål för omedelbar respons. När kvinnor i hög grad utgör både publik och normgivande aktörer i ett sammanhang blir det intressant att undersöka hur män förhåller sig till en kvinnlig blick, och hur deras sätt att framträda formas i relation till denna. Ett sådant sammanhang är BookTok. BookTok är en litterär community på sociala medieplattformen TikTok, där användare rekommenderar böcker, delar läsupplevelser och känslor kopplade till läsning. Communityt domineras i hög grad av kvinnor, och kan därmed förstås som ett feminiserat kulturellt sammanhang. De normer, värden och uttrycksformer som präglar BookTok är till stor del formade av och riktade till en kvinnlig publik. Samtidigt finns inom BookTok ett mindre antal manliga kreatörer, som tar plats och får uppmärksamhet. Deras närvaro väcker frågor om hur maskulinitet tar form och värderas i ett sammanhang där de rådande normerna inte självklart överensstämmer med traditionella föreställningar om manlighet. Men det är oklart vilka villkor som gäller för denna uppmärksamhet och hur maskulinitet formas i relation till publikens förväntningar och värderingar.

I populärkulturella diskussioner på sociala medier förekommer begreppet performative male. Begreppet används för att beskriva män som inför en publik, ofta en kvinnlig sådan, framställer sig som känslomässigt mogna, reflekterande och attraktiva män genom visuella, språkliga och kroppsliga uttryck. Begreppets spridning pekar på att det är ett relevant och igenkännbart fenomen, men säger i sig lite om hur dessa maskulina iscensättningar faktiskt

ser ut, vilka uttryck som används, eller varför vissa sätt att framträda får genomslag medan andra inte gör det. Hur maskulinitet gestaltas och tas emot i feminiserade litterära sammanhang på sociala medier är dock inte självklart. BookTok utgör ett empiriskt sammanhang där dessa frågor kan undersökas, ett sammanhang där relationen mellan kön, litteratur och attraktionskraft blir särskilt tydlig.

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur maskulinitet formas och värderas i feminiserade kulturella sammanhang i samtida digitala medier. Genom att studera manliga BookTok-kreatörers självpresentationer och publikens respons syftar uppsatsen till att belysa hur litteratur, känslouttryck och attraktivitet samspelar i ett kvinnodominerat community, samt vilka villkor som präglar mäns möjligheter att ta plats och få genomslag i sådana sammanhang.

För att uppfylla detta syfte undersöks följande forskningsfrågor:

- (1) Hur gestaltar manliga BookTok-kreatörer maskulinitet i ett kvinnodominerat litterärt community?
- (2) Hur tolkas och värderas dessa sätt att framträda av publiken i det kvinnodominerade sammanhanget?

2. Vad vi redan vet om BookTok, läsning och kön

Detta kapitel syftar till att kartlägga tidigare forskning inom fältet. Genom denna genomgång synliggörs hur studiens fokus på manliga BookTok kreatörer förhåller sig till, men också skiljer sig från tidigare forskning.

Tidigare forskning om läsning, kön och digitala medier har bedrivits inom flera delvis överlappande forskningsfält. Studier har genomförts inom forskning som behandlar läsning som social och kulturell praktik, inom maskulinitetsforskning samt medie- och kommunikationsvetenskap, där olika aspekter av läsning, identitet och självpresentation har undersökts. Gemensamt för dessa forskningsfält är att läsning, kön och självpresentation inte förstås som individuella eller neutrala handlingar, utan som praktiker som formas i relation till sociala normer och sammanhang (Connell & Messerschmidt, 2005; van den Haak & Wilderdink, 2019; Zulli & Zulli, 2022). I detta kapitel ges en översikt över hur tidigare forskning har studerat läsning som praktik, könade värderingar av läsning, maskulinitet i relation till kultur samt självpresentation i digitala miljöer, med syfte att synliggöra övergripande forskningsmönster och begränsningar.

En central utgångspunkt i tidigare forskning är förståelsen av läsning som en social och kulturell praktik snarare än som en enskild individuell aktivitet. Studier har visat att litteratur fungerar som en resurs för att uttrycka och förhandla smak, tillhörighet och kulturellt värde, där olika former av läsning ges olika status beroende på sociala och kulturella sammanhang (van den Haak & Wilderdink, 2019; Thumala Olave, 2020). I digitala miljöer har denna förståelse vidareutvecklats. Forskning om onlinebaserade läsgemenskaper, har visat hur läsning används för att skapa gemenskap, igenkänning och social samhörighet, där delandet av läsoplevelser och känslomässiga relationer utgör centrala inslag (Jerasa & Boffone, 2021; Merga, 2021). Studier av BookTok har särskilt betonat hur litteratur i dessa sammanhang fungerar som ett gemensamt socialt språk, där läsning blir en gemensam kommunikativ praktik, snarare än en privat aktivitet (Asplund et al., 2024).

Ett återkommande tema i tidigare forskning är hur läsning förstås och värderas i relation till kön. Studier har visat att läspraktiker inte tillskrivs värde på ett könsneutralt sätt, utan att vissa former av läsning uppfattas som mer legitima än andra beroende på hur de kopplas till

maskulinitet respektive femininitet (Asplund & Pérez Prieto, 2018; Asplund et al. 2025). Inom denna forskning framträder män och icke-läsning som särskilt centrala. Där mäns läsning ofta förstås i relation till nytta, funktion och kompetens. Inom tidigare maskulinitetsforskning har könade värderingar av kultur ofta förståtts i relation till en bredare syn på maskulinitet som relationell och situerad praktik. Studier har visat att maskulinitet analyseras som något som formas i relation till sociala normer och hierarkier, där kulturella praktiker såsom smak och konsumtion kan fungera som resurser för positionering mellan män (Connell & Messerschmidt, 2005). I forskning som kopplar maskulinitet till mäns läspraktiker har litteratur och läsning i begränsad utsträckning stått i fokus, men har när de uppmärksammas ofta förstås som något som kan ha olika betydelser i relation till maskulinitetsnormer. Studier har visat att mäns läsning kan fungera som ett sätt att signalera kompetens, reflektion eller personlig utveckling, men att dessa praktiker samtidigt förhåller sig till föreställningar om legitim maskulinitet (Asplund & Pérez Prieto, 2018; Asplund et al., 2025). Samtidigt har tidigare studier främst undersökt mäns läsning i sammanhang som skola, familjeliv och arbete. Medan digitala miljöer i jämförelse har uppmärksammas i mindre utsträckning.

Forskning om självpresentation på digitala plattformar har visat hur självpresentation formas i relation till publik, normer och igenkännbara uttryck.

Ett växande forskningsfält har under senare år riktat uppmärksamhet mot digitala läsgemenskaper, där BookTok utgör ett centralt exempel. Studier har beskrivit BookTok som en gemenskapsorienterad och emotionellt präglad läskultur, där litteratur används för att skapa samhörighet och dela känslomässiga reflektioner (Merga, 2021; Jerasa & Boffone, 2021; Asplund et al., 2024). Samtidigt har fokus i denna forskning i stor utsträckning legat på kvinnodominerad praktiker och emotionellt engagerad läsning. Hur män positionerar sig i digitala läsgemenskaper, samt hur litteratur används som en resurs i maskulin självpresentation i dessa miljöer, har i jämförelse fått begränsad uppmärksamhet.

Sammanfattningsvis visar tidigare forskning att läsning, maskulinitet och självpresentation på digitala plattformar har studerats inom flera närliggande forskningsfält, men ofta var för sig. Det finns omfattande forskning om läsning som social praktik, om maskulinitet i relation till kultur och medier, samt om hur identitet formas på sociala medier. Forskning om BookTok har framför allt betonat plattformen som en gemenskapsorienterad och emotionellt präglad

läskultur (Merga, 2021; Jeresa & Boffone, 2021; Asplund et al., 2024). Däremot har tidigare studier i begränsad utsträckning undersökt hur dessa perspektiv samspelar. Särskilt få studier har analyserat hur män använder litteratur som en resurs för självpresentation i digitala läscommunityn där läsning redan är starkt feminint kopplad till känslouttryck och gemenskap. Därför går det att se att det finns ett behov av studier som undersöker hur män positionerar sig i relation till litteratur i digitala läskulturer, och hur dessa praktiker kan förstås i relation till maskulinitet och medverkan på sociala plattformar.

3. Maskulinitet och självpresentation i digital kultur

Om maskulinitet ska undersökas som något som formas i relation till publik, värdering och attraktionskraft i ett feminiserat sammanhang, krävs teoretiska perspektiv som kan fånga dessa processer. Det handlar inte enbart om vad män gör eller säger, utan om hur deras framträdanden förstås, bedöms och tillskrivs mening. För att analysera detta behövs begrepp som kan belysa synlighet, kulturellt värde och begär i relation till kön. De teoretiska perspektiv som används i denna studie syftar till att möjliggöra en sådan analys. Uppsatsen tar sin utgångspunkt i tre verk, *The Masque of Femininity* (1995) av Efrat Tseëlon, *The Gender of Modernity* (1995) av Rita Felski och *Why Love Hurts* (2012) av Eva Illouz. Tillsammans erbjuder dessa teorier analytiska verktyg för att undersöka hur maskulinitet formas och värderas i relation till litteratur, känslouttryck och publik i ett kvinnodominerat kulturellt sammanhang, och används för att belysa olika dimensioner av det empiriska materialet.

Tseëlons begrepp om mask och blick används för att analysera könade självpresentationer och villkor för synlighet. Felskis analys av könade värdehierarkier inom litteratur och läsning används för att förstå hur olika sätt att relatera till litteratur tillskrivs olika former av kulturellt värde. Illouz teorier om begär, intimitet och igenkänning bidrar till att analysera varför vissa maskulina iscensättningar uppfattas som attraktiva och meningsfulla av publiken.

Ett centralt begrepp i studien är mask, hämtat från Efrat Tseëlons *The Masque of Femininity* (1995). Begreppet används för att analysera hur kön, framförallt femininitet, görs i relation till en värderande blick. Masken förstås som en framträdande snarare än ett uttryck för ett

inre jag, och möjliggör en analys av hur subjekt blir uppfattade och förstådda i sociala sammanhang. Tseëlon utvecklar sitt maskbegrepp i relation till kvinnors erfarenhet av den manliga blicken. I denna studie används dock begreppet analytiskt i ett förskjutet sammanhang. I stället för att analysera femininitet inför en manlig blick, används maskbegreppet för att undersöka hur maskulinitet kan iscensättas inför en kvinnlig publik. Begreppet den "kvinnliga blicken" används i denna studie som en vidareutveckling av Tseëlons redogörelse av den manliga blicken, för att anpassas till uppsatsens empiriska kontext och syfte. Maskbegreppet möjliggör därmed en analys av hur könade uttryck formas i relation till publikens förväntningar.

Hos Tseëlon är masken inte enbart en fråga om representation, utan också om makt och sårbarhet. Att bli sedd innebär att bli bedömd, och blicken är därför förknippad med risken att misslyckas i sitt framträdande. Masken fungerar därmed som en strategi för att hantera exponering och förväntningar i sociala sammanhang. I denna studie blir detta särskilt relevant eftersom BookTok utgör en publik arena där maskulinitet inte bara uttrycks, utan också omedelbart värderas genom kommentarer, bekräftelse eller ifrågasättande.

För att analysera hur litteratur och läsning tillskrivs olika former av värde används Rita Felskis analys från *The Gender of Modernity* (1995). Felski visar hur västerländsk modernitet präglas av en könad uppdelning mellan olika sätt att relatera till litteratur. Där ett affektivt, engagerat och känslonära förhållningssätt historiskt har kodats som feminint och ofta nedvärderas. Medan ett mer distanserat och analytiskt förhållningssätt tillskrivit maskulinitet och högre kulturellt värde. I denna studie används Felskis perspektiv för att analysera hur sätt att tala om, använda och värdera litteratur kan förstås som könade och värdeladdade. I stället för att utgå från litteraturens innehåll riktas uppmärksamheten mot hur olika former av läsande och litterärt engagemang ges olika status och legitimitet. Felskis teori erbjuder därmed ett analytiskt språk för att undersöka hur kulturell legitimitet skapas, utmanas eller omförhandlas genom litteratur.

Felskis analys visar att denna uppdelning inte är neutral, utan en del av modernitetens kulturella självförståelse där rationalitet, distans och kontroll har konstruerats som överordnade värden. Det affektiva och engagerande läsandet har därmed inte enbart kodats feminint, utan också placerats lägre i kulturella hierarkier. Detta innebär att värde inte är

inneboende i litteratur eller läsning, utan produceras genom historiskt formade normer för vad som räknas som legitim kultur.

För att analysera hur attraktivitet och begär formas i relation till kultur och social interaktion används Eva Illouz sociologiska perspektiv från *Why Love Hurts* (2012). Illouz visar hur kärlek och intimitet i senmodern kultur har omorganiserats genom individualisering, ökad valfrihet och en marknadslogik som präglar romantiska relationer. Det moderna kärlekslivet kan förstås som en konkurrensutsatt "marknadssituation", där individer måste framstå som attraktiva och valbara i relation till andra. I den här förändrade situationen är partnern inte längre förankrad i tydliga sociala strukturer, utan blir istället föremål för kontinuerlig värdering och jämförelse. Den större valfriheten skapar därför både möjligheter och osäkerheter. Relationer formas i en miljö där det alltid finns andra alternativ, vilket gör att den som kan vara mer avvaktande eller mindre känslomässigt bunden ofta hamnar i en starkare maktposition. Attraktivitet framstår därmed inte som en fast egenskap, utan som något som uppstår i samspelet mellan individen och omgivningens värderingar. Samtidigt betonar Illouz att begär är kulturellt medierat. Romantiska narrativ och populärkulturella representationer etablerar ideal för vad som uppfattas som attraktivt och önskvärt, exempelvis figuren av den emotionellt tillgängliga men samtidigt självsäkra mannen. Begär formas därmed genom igenkänning och kulturella tolkningsramar snarare än genom spontana eller enbart privata känslor.

I denna studie används Illouz perspektiv för att förstå hur maskulinitet på BookTok kan tolkas som en positionering i en sådan romantisk och kulturell marknad. Fokus ligger på hur emotionell öppenhet, kulturell kompetens och språklig träffsäkerhet fungerar som resurser i en miljö där synlighet och publikens respons är avgörande. Attraktivitet analyseras därmed som ett socialt organiserat värde som produceras i relation till publikens normer, snarare än som individuella egenskaper.

Sammanfattningsvis används de teoretiska perspektiven i studien som analytiska verktyg för att analysera hur manliga BookTok-kreatörer gestaltar maskulinitet och hur dessa uttryck tolkas och värderas av en kvinnlig publik. Genom att kombinera Tseëlons begrepp om mask och blick, Felskis analys av könade värdehierarkier samt Illouz perspektiv på begär och igenkänning skapas ett analytiskt ramverk som öppnar för tolkningar av självpresentation och attraktivitet, snarare än att fastställa dem i förväg.

4. Fallstudie av maskulinitet på BookTok

4.1 Metodologiskt angreppssätt

Hur maskulinitet formas och värderas i sammanhang där kvinnor i hög grad sätter normer för synlighet, känslouttryck och kulturellt värde är inte självklart givet. För att undersöka hur dessa villkor tar form i praktiken krävs ett empiriskt sammanhang där relationen mellan självpresentation och publikens respons är tydligt synlig. Det metodologiska angreppssättet i denna studie tar därför sin utgångspunkt i behovet av ett fall där dessa villkor kan studeras i praktiken. Studien genomförs som en kvalitativ fallstudie. Fallstudien möjliggör en fördjupad analys av ett avgränsat kulturellt sammanhang med syfte att synliggöra hur normer, värderingar och föreställningar om kön tar form i konkreta uttryck. I linje med Flyvbjerg (2001) används fallstudien inte för att beskriva enskilda individer som representativa för en större population, utan för att undersöka hur ett samtida problem tar form i ett specifikt sammanhang. Studien syftar därmed inte till statistisk generalisering, utan till analytisk generalisering, där insikter från ett enskilt fall kan bidra till förståelse av liknande processer i andra kulturella miljöer (Flyvbjerg, 2001, s. 66-71). Valet av BookTok som empiriskt fall motiveras av att plattformen kan förstås som ett informationsrikt fall i Flyvbjergs (2001, s. 77-80) bemärkelse. Ett informationsrikt fall kännetecknas av att det möjliggör fördjupad förståelse av ett fenomen genom att centrala processer framträder tydligt och koncentrerat. BookTok utgör ett sådant fall eftersom litteratur, känslouttryck och publikrespons här är tätt sammanflätade, samtidigt som normer kring attraktivitet och kulturellt värde artikuleras öppet i interaktionen mellan kreatörer och publik. Snarare än att representera alla former av manlig självpresentation på sociala medier erbjuder BookTok därmed särskilt goda förutsättningar för att analysera hur maskulinitet formas under specifika kulturella villkor.

4.2 Material

Det empiriska materialet i studien består av ett urval TikTok-videor och tillhörande kommentarsfält publicerade inom BookTok-communityt. Materialet omfattar totalt 20 videor publicerade av två manliga BookTok kreatörer, Lukesreads och Tayrosen. Videorna är publicerade mellan 9 december 2024 och 24 november 2025. Urvalet har gjorts med

utgångspunkt i videor där litteratur, läsning och reflektioner kring känslor, identitet och relationer utgör centrala inslag, och där kreatörernas självpresentation riktar till en huvudsakligen kvinnlig publik. Valet av TikTok som plattform motiveras av att BookTok kan förstås som ett kvinndominerat litterärt community där litteratur inte enbart diskuteras som text, utan som känslomässig och social erfarenhet. Plattformens format, där korta videor kombineras med öppna kommentarsfält, möjliggör en samtidig analys av hur självpresentation utformas och hur den tas emot och värderas av publiken. Detta gör TikTok särskilt lämpligt för att studera relationen mellan kreatörers framträdanden och publikens respons i realtid. De två kreatörerna har valts eftersom de verkar inom samma plattform och kulturella sammanhang, men gestaltar maskulinitet på olika sätt. Båda är etablerade inom BookTok och riktar sitt innehåll till en bred och till stor del kvinnlig publik, men använder sig av skilda visuella, språkliga och stilistiska strategier i sina framträdanden. Urvalet möjliggör därmed en jämförande analys av hur maskulinitet kan formas och värderas inom samma feminiserade kulturella ram, snarare än en jämförelse mellan olika plattformar eller genrer.

Lukesreads videor består huvudsakligen av bokrecensioner och personliga reflektioner kring läsning, känslor och manlighet. Inspelningsmiljöerna är ofta arbetsrelaterade, exempelvis i traktorer eller pickupbilar, vilket bidrar till en tydlig visuell och symbolisk inramning av hans framträdanden. Tayrosens videor är främst inspelade i hemmiljö, ofta framför bokhyllor, och innehåller tematiska boklistor, kategoriseringar av både böcker och läsare samt reflektioner kring litteratur i relation till identitet, kultur och samhällsfrågor. Han använder sig återkommande av ironi, starka formuleringar och kulturella referenser. Dessa skillnader i uttryck och estetik utgör en central del av materialets analytiska potential. Båda kreatörerna har en omfattande publik. Vid tiden för materialinsamlingen hade Tayrosen cirka 388 000 följare och Lukesreads 408 000 följare, vilket innebär att deras innehåll cirkulerar i ett brett publikt sammanhang. Materialet utgörs av offentligt tillgängliga videor från öppna TikTok-konton, där kreatörerna själva valt att publicera sitt innehåll för en offentlig publik. Studien baseras uteslutande på detta öppna material, och inga privata uppgifter har samlats in eller analyserats. Kommentarsfältet till de utvalda videorna ingår som ett kompletterande empiriskt material. Kommentarer används inte för att kartlägga publikens åsikter i kvantitativ mening, utan för att synliggöra återkommande sätt på vilka kreatörernas självpresentation bekräftades, igenkändes eller ifrågasätts. Kommentarsfälten till de analyserade videorna omfattar i flera fall ett stort antal kommentarer, vilket gör en fullständig genomläsning av samtliga inlägg praktiskt orimligt inom ramen för denna studie. Studiens

ambition är inte att kartlägga alla publikreaktioner, utan att identifiera återkommande sätt på vilka kreatörernas självpresentation tolkas och värderas. Analysen baseras därför på ett strategiskt och tematiskt urval av kommentarer. Urvalet har genomförts genom en systematisk och översiktlig genomläsning av ett större antal kommentarer per video. I genomläsningen har särskild uppmärksamhet riktats mot kommentarer som har fått störst interaktion i form av svar och gilla markeringar, samt ett urval av senare publicerade kommentarer, i syfte att fånga både dominerande och återkommande responsteman. Urvalsprocessen har skett i tre steg. Först genomfördes en bred genomläsning för att identifiera återkommande teman, formuleringar och värderingar i publikens respons. Därefter grupperades kommentarerna tematiskt utifrån hur kreatörernas framträdanden bekräftades, begärdes, igenkänns eller ifrågasattes. Slutligen valdes citat ut som illustrerar dessa återkommande teman. Det är dock inte möjligt att med säkerhet fastställa att de utvalda kommentarerna är representativa för samtliga inlägg i kommentarsfälten, eftersom hela materialet inte har genomgått i sin helhet och på ett systematiskt sätt. Urvalet ska därför inte förstås som statistiskt representativt, utan som ett analytiskt urval som syftar till att synliggöra framträdande mönster i publikens respons.

4.3 Tillvägagångssätt

Analysen inleddes med upprepade genomtittningar av samtliga videor för att identifiera återkommande mönster i hur kreatörerna framställer sig själva. Detta steg syftar till att skapa en helhetsförståelse av materialet och att synliggöra vilka visuella, språkliga och kroppsliga uttryck som framträder som särskilt betydelsefulla i relation till studiens frågeställning. Därefter analyserades videorna mer systematiskt med fokus på hur olika uttryck samverkar i kreatörens självpresentation. Särskilt uppmärksamhet riktades mot visuella markörer såsom klädsel, inspelningsmiljö och rekvisita, liksom språkbruk, tonfall och sätt att tala om litteratur, känslor och relationer. Dessa element analyserades i relation till varandra, eftersom maskulinitet i studien förstås som något som formas genom helheten i ett framträdande snarare än genom enskilda uttryck isolerat. Kommentarsfälten användes som ett kompletterande empiriskt material för att synliggöra hur kreatörernas framträdanden tolkas och värderas av publiken. Kommentarerna analyserades inte kvantitativt, utan användes för att identifiera återkommande sätt på vilka självpresentationerna bekräftas, laddas med attraktivitet eller ifrågasätts i det kvinnodominerade sammanhanget. Urvalet av kommentarer

gjordes därför selektivt med fokus på formuleringar som är relevanta för studiens analytiska teman.

5. Du är vad du läser - Analys

Hur tar maskulinitet form när män framträder i ett litterärt sammanhang där kvinnliga normer för känslouttryck och kulturellt värde dominerar? När manliga kreatörer talar om litteratur inför en huvudsakligen kvinnlig publik väcks frågor om vilka uttryck som blir legitima, attraktiva eller ifrågasatta. Vad kännetecknar de maskulina framträdanden som får genomslag på BookTok, och hur kommer detta till uttryck i både videoinnehåll och publikens respons?

5.1 Två kreatörer och två uttrycksformer

5.1.1 Lukesreads

Lukesreads är en manlig BookTok-kreatör som i sina videor framför allt talar om böcker han läser och hur han upplever dem. Han förekommer själv i bild i samtliga videor och vänder sig direkt till kameran. Innehållet består av bokrecensioner, personliga reflektioner kring läsning samt resonemang om känslor, relationer och manlighet. Flera av videorna kretsar kring populärkulturella böcker såsom fantasy, romantiska böcker och självhjälpsböcker.

Den första videon Lukesreads publicerar är en presentationsvideo av sig själv. Kreatören sitter i videon i en pickupbil iklädd en grön skjorta och en blå arbetsjacka som är smutsig vid kragen. Han talar i videon om att han är ny på TikTok och communityn BookTok. Han förklarar att han alltid har läst böcker och att fantasy är hans favoritgenre. Kreatören beskriver att han inte har haft någon att diskutera böcker med tidigare eftersom han kommer från landsbygden där män arbetar fysiskt, inte läser och enligt honom “inte har något emotionellt djup”. Han berättar att han är väldigt exalterad över att vara en del av BookTok, och att han ser fram emot att dela böcker han tycker om, ta emot rekommendationer och interagera med andra “likasinnade”. Han säger också att han vill ge tips “från en man”. I videon nämner han även att han vet om att många kvinnor på BookTok gillar att läsa smut,

erotisk litteratur, när han säger detta fnissar han, ler och kastar en blick åt sidan. Han berättar även att han själv kommer att testa att läsa smut “to see what the fuss is about”.

Majoriteten av Lukesreads videor är inspelade i arbetsrelaterade miljöer, framför allt i arbetsfordon såsom pickupbil, traktorer och skogsmaskiner. Detta gäller bland annat i *Dragon Haven book review* (2025-04-22), *ACOTAR (A Court Of Thorns And Roses) Review* (2025-05-14), *The Women* (2025-08-03), *Importance of Boys reading* (2025-08-14) samt videon där han gråter till en ljudbok. Fordonen står då parkerade ute i naturen, genom rutorna syns träd, fält eller torra landskap. Han sitter i videorna avslappnat och tillbakalutad i sätet, ofta med ett ben lutande mot fönsterrutan eller fordonets dörr. Lukesreads bär i majoriteten av sina videor arbetskläder. Skjortor och jackor är ofta smutsiga, knapparna är delvis uppknäppta och ärmarna uppkavlade. Han har även ofta på sig ett vitt linne och lämnar sina muskulösa och smutsiga armar bara. Ett återkommande element i Lukesreads videor är hans smutsiga händer. I videorna *Dragon Haven book review* (2025-04-22), *Poetry Corner* (2025-06-03) och *ACOTAR Review* (2025-05-14) är händerna inte bara smutsiga, utan kreatören har även smuts under naglarna. I den sistnämnda videon sitter Lukesreads och håller en anteckningsbok i mörkt läder.

Lukesreads videor är i regel inspelade i ett sammanhängande klipp utan synlig redigering. Pauser, skratt, felsägningar och spontana reaktioner lämnas kvar i materialet. Han talar i ett lugnt tempo med mörk och något raspig röst och sin breda australiensiska dialekt. Han använder aldrig bakgrundsmusik, det ljud som hörs är från omgivningen där han sitter, exempelvis fågelkvitter. När han talar om böcker gestikulerar han ofta med händerna och markerar ord genom kroppsrörelser snarare än genom redigering eller visuella effekter. Lukesreads använder ett personligt och känslonära språk när han talar om litteratur. Han beskriver ofta hur böcker får honom att känna snarare än att bara sammanfatta handlingen. I flera videor berättar han hur han gråter när han läser eller lyssnar på ljudbok. När han i en video berättar om boken *The Women* säger han att han grät “a dozen times” under läsningen. Han visar även upp att han gråter till en ljudbok samtidigt som han kör traktor. I videon *Poetry Corner* (2025-06-03) läser Lukesreads upp en egenskriven dikt ur sin anteckningsbok i mörkt läder. Dikten handlar om en tidigare relation som tagit slut. Lukesreads berättar att dikten är personlig och att han tidigare inte vågat dela med sig av den offentligt. Under uppläsningen talar han långsamt, utan leende och ser allvarsam och känslomässig ut. I videon *Masculinity is intangible* (2025-11-24) talar han mer strukturerat och allvarligt om

maskulinitet. Han använder ett tydligt och sammanhängande språk, markerar viktiga ord med händerna och talar direkt in i kameran.

I flera videor talar Lukesreads om romantiska och erotiska böcker, ofta i samband med populära romantasy och romanceböcker. Ett exempel på detta är i *ACOTAR review* sitter han i en traktor parkerad ute i naturen, iklädd en smutsig mörkblå skjorta med uppknäppta knappar och uppkavlade armar. Under videon håller han i sin mörkbruna anteckningsbok i läder där han skrivit ned sina anteckningar kopplat till boken. Lukesreads börjar videon med att säga “okey besties let’s review acotar”. Han fortsätter sedan att förklara att han tyckte att det saknades ett djup i berättelsen, storyn drivs fram av deras sexuella stämning men att han ville att huvudkaraktärerna skulle lära känna varandra mer. Lukesreads ler, kollar åt sidan och upprepar sig flera gånger när han talar om de erotiska delarna i boken. Han beskriver att han gillade de erotiska delarna och att hans kropp reagerade på dem, “it got blood flowing”.

Kommentarsfälten till Lukesreads videor domineras av positiv respons. Publiken återkommer med särskilt mycket kommentarer om tre specifika saker, hans känslomässiga öppenhet, hans sätt att tala om litteratur och kontrasten mellan läsning och den visuellt arbetarmaskulina miljön han ofta befinner sig i. Tonen är ofta bekräftande och entusiastisk, men också lekfull, där uppskattning ibland uttrycks genom flirt, skämt eller romantiska referenser. När Lukesreads visar sårbarheter exempelvis gråt, egenskriven poesi eller mer direkta resonemang om maskulinitet beskrivs detta ofta som “uppfriskande” och som ett ovanligt sätt för en man att kommunicera. När han recenserar romantik och romantasy och använder anteckningar eller rekvisita får även detta återkommande uppmärksamhet och fungerar som en del av hans igenkännbara framtoning.

Beskrivningen visar att Lukesreads framträdanden bygger på en tydlig kombination av två register, en visuellt maskulint kodad arbetsmiljö och ett känslomässigt, reflekterande sätt att tala om litteratur. Formatet är konsekvent lågmält och “orört”, med långa tagningar, få effekter, pauser och spontana reaktioner. Vilket bidrar till att hans uttryck framstår som vardagsnära och trovärdigt. Samtidigt finns återkommande markörer som gör framträdandet igenkännbart, arbetsfordonen, arbetskläderna, de smutsiga händerna och anteckningsboken. Tillsammans skapar detta en självpresentation där läsning, känslor och kroppsligt arbete hålls ihop i samma bild, och där publikens respons ofta rör just spänningen mellan dessa element.

Det är denna kombination, och hur den värderas i kommentarsfälten som blir utgångspunkten för de följande analyserna.

5.1.2 Tayrosen

Tayrosen är en manlig BookTok-kreatör som i sina videor främst talar om böcker, litterära upplevelser och kulturella och politiska referenser kopplade till läsning. Han förekommer själv i bild i samtliga videor och vänder sig direkt till kameran. Innehållet består av bokrecensioner, tematiska boklistor, reflektioner kring litteraturens betydelse samt humoristiska och ironiska kategoriseringar av böcker och läsare. I flera videor kopplas litteratur till identitet, relationer, klass och samtida samhällsfrågor.

Majoriteten av Tayrosens videor är inspelade i hemmiljö, oftast framför bokhyllor. Detta gäller bland annat *The most brilliant book* (2025-09-16), *Five books for dudes* (2025-08-18), *Best book ever written* (2025-05-19) och *Learn to love writing again* (2025-03-19). Bokhyllorna bakom honom är fyllda med böcker i olika färger och storlekar förutom böcker syns även andra dekorativa objekt i bild, så som växter, tavlor, lampor, högtalare, tv-bänk i mörkt trä samt vinylspelare och levande ljus. I vissa videor, exempelvis *Best book ever written* (2025-05-19) sitter Tayrosen i ett vardagsrum med flera tavlor i olika ramar på väggarna, en klädhängare med accessoarer samt böcker staplade på trägolvet. Tayrosen sitter i regel på golvet, rakt eller lätt framåtlutad mot kameran. Han håller ofta en bok i handen och använder den aktivt när han talar. Kameran är placerad rakt framför honom och han håller ögonkontakten med kameran under större delen av videorna. Han viker sällan undan blicken när han talar. Till skillnad från Lukesreads har Tayrosen aldrig någon synlig smuts varken på sina kläder, händer eller i bakgrunden när han filmar. Klädseln varierar mellan enkla t-shirts, collegetröjor och stickade tröjor. I *Five book for dudes* (2025-08-18) bär han en svart t-shirt och glasögon med mörka bågar. I samtliga videor är hans hår stylat på ett sätt som ser avsiktligt rufsigt men välvårdat ut.

Tayrosens videor präglas av tydlig redigering. Jumpcuts används frekvent, vilket gör att eventuella pauser, felsägningar och tystnader klipps bort. Videorna har alltid ett snabbt och rytmiskt tempo. Videorna är ofta korta, mellan 30 sekunder och 1,5 minuter. I majoriteten av videorna används bakgrundsmusik, exempelvis jazz, bossanova eller klassiska stycken. I *Best book ever written?* (2025-05-19) används Mozarts *Requiem Lacrimosa*, vilket bidrar till en

dramatisk och allvarsam stämning. Han talar tydligt och artikulerar varje ord noggrant. Han använder pauser strategiskt för att betona vissa formuleringar. Kroppsspråket är aktivt, han sitter sällan helt still, han rör på sig lätt genom att gunga fram och tillbaka där han sitter på golvet. Ett exempel är i videon *Learn to Love Reading Again* (2025-03-19) där Tayrosen sitter på golvet och gungar lätt fram och tillbaka, gestikulerar med händerna och använder boken som rekvisita genom att hålla upp den, vicka på den eller trycka fingrarna mot omslaget vid betoning. Tayrosens språk är ofta formulerat, reflekterande och ibland ironiskt. Han använder stora ord och starka formuleringar för att beskriva litteraturens betydelse. I *Best book ever written?* (2025-05-19) säger han exempelvis att boken handlar om “the war between good and evil inside of you” och att den känns “biblical, American and deeply personal”.

Tayrosen visar ofta upp böcker i samband med listor och kategorier. I videon *The ultimate “HOT GIRL” books* (2025-03-25) listas fem böcker som han ramar in som böcker som “hot girls love to love”. Han beskriver också scenarier där “hot girls” läser dessa böcker, samt vad som är typiskt för “hot girls” att göra, exempelvis, “driving through the desert in designer shades having a meltdown”. I videon nämns dessa böcker, *Play It As It Lays*, *The Secret History*, *The Year of Rest and Relaxation*, *The White Album* och *The Bell Jar*. När Tayrosen talar om *The Year of Rest and Relaxation* beskriver han boken som “the ultimate beauty sleep fantasy” och säger att “hot girls adore the idea of taking a yearlong nap and calling it self-care”. När Tayrosen beskriver *The Bell Jar* säger han, “of course they love existential dread, you gotta match your winged eyeliner to your melancholia”. I videon *Five books for dudes* (2025-08-18) presenterar Tayrosen fem böcker “for the boys”, bland annat *The Old Man and The Sea*, *The Prince*, *Notes from Underground*, *Slaughterhouse-Five*, *Catch-22*. Tayrosen kopplar sedan dessa böcker till fenomen som att fiska, manipulation, “sad boy central” och “military intelligence”. I *Learn to love reading again* (2025-03-19) pratar han om *Fear and Loathing in Las Vegas* och visar ett exemplar där omslaget är sönder och framsidan har trillat av. Han visar omslaget i slutet av videon. I videon *Best book ever written* (2025-05-19) visar Tayrosen ytterligare en bok med tydligt kantstött slitage.

Kommentarsfälten till Tayrosens video präglas av en mer blandad respons än Lukesreads. Å ena sidan finns mycket uppskattning för hans sätt att formulera sig, hans referenser och hans kategoriseringar, där publiken ofta svarar med igenkänning och självironi. Å andra sidan

förekommer också kommentarer som uttrycker distans eller irritation, där hans stil uppfattas som självsäker eller “för mycket”. När Tayrosen gör listor och typologier, som “hot girl” formatet eller böcker “for dudes”, tenderar responsen att bli extra interaktiv. Publiken bekräftar, skämtar eller positionerar sig själva i de typer han beskriver. I videor där han visar slitna böcker exempelvis kantstötta eller har ett trasigt omslag, uppmärksammas det ofta som ett tecken på att böckerna faktiskt är lästa och använda, men ofta med humoristisk ton.

Beskrivningen visar att Tayrosens framträdanden präglas av kontroll och form, hemmiljön med bokhyllor och kulturella markörer, den tydliga redigeringen, tempot och den återkommande bakgrundsmusiken skapar en iscensatt och estetiskt sammanhållen presentation. Innehållet byggs ofta upp genom listor, kategoriseringar och referenser där litteratur används för att formulera igenkännbara typer, stämningar och erfarenheter snarare än en privat läsupplevelse. Tayrosen framträder därmed som en tolkande röst som “sätter ord” på ett gemensamt kulturellt lager och bjuder in publiken att bekräfta eller invända. Kommentarsfälten speglar också detta, responsen rör både träffsäkerhet och irritation, och pendlar mellan samförstånd, självironi och kritisk distans.

Med utgångspunkt i det presenterade materialet övergår texten nu från empirisk redogörelse till analys. I analysen undersöks hur Lukesreads och Tayrosen iscensätter maskulinitet genom innehåll, visuella uttryck och språkbruk på BookTok. Publikens kommentarer används som ett kompletterande material för att belysa hur dessa iscensättningar tolkas och värderas i ett kvinnodominerat litterärt sammanhang.

5.2 Maskulinitet som mask

I de föregående avsnitten har de empiriska beskrivningarna av Lukesreads och Tayrosen presenterats. Beskrivningarna visar hur de två aktörerna framträder på sina TikTok-konton genom olika visuella, språkliga och stilistiska uttryck, samt hur dessa uttryck tas emot av publiken. Trots tydliga skillnader i estetik, tempo och sätt att tala om litteratur möts båda av starkt engagemang i ett kvinnodominerat litterärt sammanhang. Det väcker frågor om hur dessa manlighetsdemonstrationer ska förstås i relation till den publik de riktar sig till. BookTok är ett sammanhang där normer kring känslouttryck, intimitet och litterärt engagemang i stor utsträckning formats av kvinnor och där synlighet och attraktivitet

förhandlas inför en huvudsakligen kvinnlig blick. Det centrala analytiska problemet blir därför hur maskulinitet iscensätts och görs begriplig under dessa villkor. För att analysera detta krävs Efrat Tseëlons begrepp om mask, där kön förstås som något som görs inför en blick genom kropp, språk och framträdande. I denna studie tillämpas maskbegreppet i ett förskjutet sammanhang, där fokus ligger på hur maskulinitet formas när män framträder inför en kvinnlig publik. Avsnittet undersöker därmed hur Lukesreads och Tayrosen kan förstås som exempel på olika sätt att bära en mask of masculinity, i ett feminiserat litterärt rum.

Efrat Tseëlon beskriver i *The Masque of Femininity* (1995) femininitet som något som görs inför en blick, som ett scenframträdande där kropp, kläder, röst och beteende fungerar som resurser i en social självpresentation. Centralt är begreppet "mask", som inte förstås som ett falskt yttre som döljer ett sant inre. Utan som en praktik genom vilken subjektet blir begripligt och accepterat, i detta fall de två manliga kreatörerna (Tseëlon, 1995, s. 37-41). Masken kan därför förstås som ett vardagligt sätt att hantera hur man förväntas uppträda och bli bedömd i sociala sammanhang. Även om Tseëlons analys tar sin utgångspunkt i kvinnors erfarenhet, är perspektivet analytiskt överförbart till studier av maskulinitet, särskilt i sammanhang där män träder in i feminiserade sammanhang. BookTok kan förstås som ett sådant sammanhang. Plattformen präglas av normer kring känslouttryck, intimitet och affektivt engagemang i litteratur, och när Lukesreads och Tayrosen tar plats i detta rum gör de det inför en publik vars blick formar villkoren för hur deras självpresentationer kan bli begripliga och attraktiva.

Tseëlon beskriver hur kvinnor ständigt lever under blicken, "the male gaze", något som de aldrig kommer ifrån, även i den privata sfären. Med vilket menas att kvinnor lever med en ständig självmedvetenhet att vara sedda och objektifierade av män. Denna iakttagelse är något som kvinnorna enligt Tseëlon inte kan välja bort (1995, s. 74-75). Lukesreads och Tayrosen har en annan relation till blicken. Genom att själva välja att producera och publicera videor på TikTok placerar de båda kreatörerna sig frivilligt inför en publik. När de sitter framför kameran och talar om litteratur gör de det i en situation där de själva initierar och i hög grad kontrollerar. Synlighet är därmed inte ett ständigt närvarande villkor, utan något som aktiveras i specifika ögonblick när de spelar in och delar sina videor. Detta innebär inte att de står utanför publikens blick eller värderingar, utan att relationen till blicken ser annorlunda ut. Lukesreads och Tayrosen väljer när de gör sig synliga, hur de framträder och vilka delar av sig själva som exponeras. De kan stänga av kameran, avbryta inspelningen och

återta privatlivet på ett sätt som skiljer sig från den synlighet som Tseëlon beskriver i relation till kvinnors erfarenheter.

I Lukesreads fall sker denna exponering genom återkommande visuella och språkliga uttryck som för samman fysiskt kroppsarbete och samtal om känslor och läsning. I flera videor där han sitter i arbetsfordon och talar om hur litteratur berör honom känslomässigt, framträder han avslappnat tillbakalutad, iklädd smutsiga arbetskläder och med synliga spår av fysiskt arbete. Samtidigt talar han lugnt om sorg, relationer och att bli rörd till tårar av böcker. När han berättar att han gråter till ljudböcker medan han arbetar en tung maskin, eller läser upp en personlig dikt i videon *Poetry Corner* (2025-06-03), kombineras exponeringen av känslor med ett återhållsamt och lågmält uttryck. Utifrån Tseëlon kan denna form av självpresentation förstås som ett sätt att hantera det Tseëlon beskriver som modesty paradox, alltså spänningen mellan att vara synlig och attraktiv, men samtidigt inte framstå som alltför självmedveten eller påträngande (Tseëlon, 1995, s. 31-32). Lukesreads visar känslor och sårbarhet, men gör det genom ett kroppsspråk och ett tonläge som signalerar viss försiktighet, han skrattar nervöst, sänker och viker undan med blicken från kameran och markerar ibland att det han delat är privat.

Publikens reaktioner tyder på att denna balans uppfattas som meningsfull i sammanhanget. Kommentarer som "Your vulnerability is very refreshing" och "Hearing a man who actually knows and hears women" visar hur Lukesreads sätt att exponera sig känslomässigt tas emot av publiken som tillgängligt snarare än hotfullt. Med Tseëlons begrepp kan masken här förstås som ett skyddande lager. Den gör det möjligt för Lukesreads att vara synlig och dela känslor, samtidigt som den dämpar risken att hans uttryck uppfattas som för påträngande i det kvinnodominerade sammanhanget. I ett sammanhang präglad av en kvinnlig blick blir denna kombination särskilt betydelsefull. Lukesreads iscensätter inte maskulinitet genom distans, dominans eller kontroll över andra, utan genom att framstå som emotionellt tillgänglig, lyhörd och trygg. Den maskulinitet som görs begriplig här är inte hotfull, utan anpassad till normer där sårbarhet, självreflexivitet och respekt för kvinnors erfarenheter värderas högt. Masken fungerar därmed som ett sätt att göra manlighet kompatibel med ett feminiserat litterärt rum, snarare än som ett uttryck för traditionell manlig auktoritet.

Tayrosens hantering av blicken skiljer sig från Lukesreads, men kan förstås inom samma analytiska ramar. Där Lukesreads ofta gör sig synlig genom kroppslig närvaro och emotionell

öppenhet, iscensätter Tayrosen sin synlighet genom kontroll, återhållsamhet och språklig intensitet. Ett tydligt exempel på detta är videon *Best Book Ever Written?* (2025-05-19). I videon sitter Tayrosen framför kameran i en hemmiljö präglad av kulturella markörer som bokhyllor, konst och dämpad belysning. Bakgrundsmusik utgörs av Mozarts Requiem Lacrimosa, vilket bidrar till en allvarsam och nästan ceremoniell stämning. Hans röst är lågmälda och kontrollerad, tempot är långsamt, och pauser används för att ge tyngd åt formuleringarna. Till skillnad från Lukesreads delar Tayrosen här inga personliga känslor eller privata erfarenheter. I stället riktas uppmärksamheten mot litteraturens betydelse, dess moraliska och existentiella djup, och hans egen förmåga att sätta ord på detta. Utöver röstläge och språkliga formuleringar präglas Tayrosens självpresentation av ett intensivt och engagerat kroppsspråk. I videor som *Best Book Ever Written?*(2025-05-19) Sitter Tayrosen på golvet, han gungar lätt fram och tillbaka, håller blicken stadigt riktad mot kameran och använder boken aktivt som rekvisita. Han slår fingrarna mot bokomslaget, trycker handflatan mot pärmen och håller boken nära kroppen när han betonar vissa formuleringar. Han talar välartikulerat, alla pauser han har med är väl planerade för att förstärka det han säger.

Med Tseëlons perspektiv kan dessa kroppsliga uttryck förstås som en del av ett scenframträdande där kroppen används för att styra publikens uppmärksamhet och rama in det sagda som betydelsefullt. Tseëlon (1995, s. 24-27) betonar att masken inte enbart består av kläder eller språk, utan även rörelser, tempo och kroppslig intensitet. Kroppens rörelser, den fixerade och intensiva blicken och den aktiva användningen av boken bidrar till att skapa en känsla av allvar och koncentration. Det han säger framstår som något som kräver publikens fulla uppmärksamhet. Masken fungerar här inte genom att blotta det privata, utan genom att etablera sig som intellektuell genom tolkningsauktoritet och kulturell kompetens. Detta ligger i linje med Tseëlons beskrivning av hur synlighet ofta regleras snarare än maximeras. Att göra sig synlig innebär inte nödvändigtvis att visa allt, utan att noggrant kontrollera vad som exponeras och hur det görs (Tseëlon, 1995, s. 31-32 & 74). Publikens kommentarer ger en indikation på hur denna form av framträdande tolkas. I kommentarsfältet återkommer formuleringar som “finally someone who gets it” och “Books carries profound truth, it puts in words feelings I didn’t even realise I had”. Dessa kommentarer riktar inte uppmärksamheten mot Tayrosens privatliv eller personliga känslor, utan mot hans förmåga att formulera, tolka och ge mening åt litterära erfarenheter som publiken själva känner igen sig i. I ett sammanhang präglad av en kvinnlig blick får denna form av framträdande en särskild betydelse. Tayrosens maskulinitet kan här förstås som iscensatt inte genom emotionell

självutlämning, utan genom språklig precision, kulturell orientering och tolkningsförmåga. Genom ironi, tempo och igenkännbara referenser framstår han som någon som redan orienterar sig mot publikens erfarenheter och begär. Attraktionskraften tycks därmed inte bygga på sårbarhet i sig, utan på intellektuell samklang och känslan av att bli sedd och korrekt tolkad. I detta avseende kan Tayrosens framträdande förstås som ett exempel på hur en mask of masculinity formas i ett feminiserat litterärt rum där igenkänning och språklig träffsäkerhet värderas högt.

Föremålen som syns i bild får också en funktion i hur självpresentationer förstås av publiken. Tseëlon förklarar för hur dessa kan ses som framträdande rekvisita, där föremål bidrar till att styra tolkningen av vem kreatören framstår som inför publiken (1995, s. 24-27). Tseëlon lyfter även att kläder och materiella ting kan fungera som ett skyddande lager i en obekväm eller främmande situation, exempelvis med människor som framstår som kritiska eller viktiga. Tseëlon förklarar att syftet inte enbart är att dekorera, utan skapa en känsla av trygghet, tillhörighet och självsäkerhet inför andras blickar (1995, s. 61-62).

Hos Tayrosen är detta tydligt genom de böcker han visar upp i bild. I flera videor, exempelvis *Learn to love reading again* (2025-03-19) och *Best Book Ever Written?* (2025-05-19), syns exemplar med tydliga spår av användning, kantstötta pärmar, spruckna ryggar och omslag som delvis eller helt har lossnat. I *Learn to love reading again* (2025-03-19) visar han exempelvis att bokens framsida har fallit av helt. Dessa materiella spår fungerar inte enbart som visuella detaljer, utan kan förstås som betydelsebärande inslag i självpresentationen. De slitna böckerna signalerar att litteraturen inte fungerar som dekorativ rekvisit, utan som något som har lästs, bearbetats och levts med över tid. I ett sammanhang präglad av en kvinnlig blick bidrar detta till att etablera Tayrosen som seriös, fördjupad och kulturellt kompetent. Maskulinitet iscensätts här inte genom kroppslig styrka eller emotionell exponering, utan genom långvarigt engagemang, tolkningsförmåga och intellektuell autenticitet. Att detta också uppmärksammas och värderas av publiken framgår i kommentarer till videon *Learn to love reading again* (2025-03-19), exempelvis, “U know it’s a good book when the cover ripped” och “The book and its cover has had more action than I have in a week 😭”. På så sätt blir böckernas fysiska slitage en del av den mask genom vilken Tayrosens intellektuella och kulturella kompetens görs synlig inför publiken, utan att behöva artikuleras explicit.

Även hos Lukesreads spelar rekvisitan en central roll, men med en annan funktion. I flera videor håller han i en anteckningsbok i brunt läder, ofta med smutsiga händer, bland annat i *ACOTAR Review* (2025-05-14) och *Poetry Corner* (2025-06-03). Till skillnad från Tayrosens slitna böcker, som vittnar om intensiv läsning, kan anteckningsboken ses som ett tecken på bearbetning. Den antyder att läsningen fortsätter bortom själva boken, i form av reflektion, känslomässig bearbetning och eget skrivande. När Lukesreads läser upp sina tankar eller sin egenskrivna poesi ut anteckningsboken förstärks bilden av honom som en tänkande och känslomässigt reflekterande läsare. Detta uppmärksammas också av publiken i kommentarer som “something about this man sitting in a tractor, talking about books, with notes is just 🧐” och “I applaud the level of genuine analysis in this review 🙌 there’s far more Romantasy out there with the level of epic plot & character development you’re used to and will love once you’ve finished with this series 😍 side note - the leather travellers journal 🥰🥰🥰”. Kommentarererna visar hur anteckningsboken uppfattas som ett tecken på både analytisk förmåga och autenticitet. Rekvisitan bidrar därmed till att rama in Lukesreads känslomässiga uttryck som genomtänkta och legitima i publikens ögon.

Ett återkommande tema i både Lukesreads och Tayrosens självpresentation är hur deras maskulinitet formas i relation till en kvinnlig blick, där andra män fungerar som en negativ kontrast snarare än som primär jämförelsepunkt. I båda fallen används föreställningar om “andra män” för att tydliggöra vad de själva inte är, och därigenom framstå som särskilda och attraktiva i ett kvinnodominerat sammanhang. I Lukesreads material sker detta genom att han beskriver män i sin omgivning som personer som inte läser och som saknar emotionellt djup. Samtidigt som han framställer sig själv som ett undantag, i egenskap av en grovarbetande man som både läser och uttrycker känslor. Här etableras en tydlig gräns mellan olika former av maskulinitet. Denna distansering uppmärksammas också av publiken, exempelvis i kommentarer “not him reading all of the men around him for having zero emotional depth”, som både bekräftar och förstärker kontrasten. Även andra kommentarer såsom “Hearing a man who actually knows and hears women” och “Blue collar and he reads!? And he understands emotional depth?”, visar hur Lukesreads kan förstås som en man som tydligt skiljs från andra män. Maskuliniteten som iscensätts framstår därmed som trygg och avväpnande snarare än hotfull.

Även Tayrosen använder andra män som kontrastfigur, men genom mer indirekta och ironiska strategier. I videor som *Five books for dudes* (2025-08-18) beskriver Tayrosen fem

böcker "for dudes", det vill säga litteratur som på olika sätt kopplas till manliga läsare. I videon motiverar han varför just män förväntas och borde läsa dessa böcker. Men gör det genom att associera dem med stereotypa och oftast negativt laddade föreställningar om maskulinitet. Tayrosen kopplar exempelvis böckerna till manipulation, emotionell otillgänglighet, incel-kultur och aktiviteter som fiske. Genom sitt språkbruk och sin ironi framstår dessa kopplingar inte som neutrala rekommendationer, utan som karikerade beskrivningar av vissa typer av manliga läsare. Tayrosen använder överdrift och igenkännbara stereotyper, vilket skapar en humoristisk distans till de maskuliniteter som beskrivs. Samtidigt positionerar han sig själv utanför dessa kategorier. Med Tseëlons analys av femininitet som strategi för att minska hotfullheten blir denna typ av distansering begriplig. Tseëlon beskriver hur kvinnor historiskt har förväntats tona ned sin makt och sitt uttryck för att inte uppfattas som ett hot mot mäns position (1995, s. 37). I ett feminiserat sammanhang som BookTok kan Lukesreads och Tayrosens positionering förstås som en liknande process. Genom att ironisera över och ta avstånd från maskulina stereotyper som manipulation och emotionell otillgänglighet, markerar de gränser mot former av maskulinitet som uppfattas som oönskade. Därigenom framstår deras egna maskulina uttryck som mer kompatibla med de normer och värden som präglar det kvinnodominerade sammanhanget.

5.3 Könade värdehierarkier

I föregående avsnitt analyseras hur Lukesreads och Tayrosen iscensätter maskulinitet genom olika strategier för synlighet inför en kvinnlig publik. Nästa steg är att undersöka hur deras sätt att tala om litteratur värderas i relation till könade föreställningar om läsning. För detta används Rita Felskis teori om könade värdehierarkier, som synliggör hur olika läspraktiker tillskrivs olika kulturellt värde.

I *The Gender of Modernity* (1995) visar Felski hur litteraturhistorien i västerländsk modernitet har präglats av en tydlig könad uppdelning mellan olika sätt att läsa och relatera till litteratur. Ett distanserat, analytiskt och kontrollerat förhållningssätt har traditionellt setts som manligt och tillskrivits högt kulturellt värde. Medan ett affektivt, känslonära och engagerat läsande har kopplats till kvinnlighet och nedvärderats som mindre seriöst eller intellektuellt (Felski, 1995, s. 61-67, 78-83). Denna uppdelning utgör inte bara en litterär

norm, utan påverkar även hur olika läspraktiker förstås och värderas i samtida kulturella sammanhang.

Lukesreads beskriver i flera av sina videor hur böcker påverkar honom starkt emotionellt. I recensionen av *The Woman* (2025-08-03) berättar han exempelvis att han grät “a dozen times” under läsningen, och i videon där han lyssnar på ljudbok samtidigt som han kör traktor (2025-11-06) gråter han öppet framför kameran. Dessa uttryck placerar honom nära det affektiva läsandet som Felski beskriver som historiskt feminint kodat, och som i BookTok-kontexten, präglad av en kvinnlig blick, tillskrivs ett positivt värde. Samtidigt sker detta i miljöer och genom kroppsliga uttryck som tydligt signalerar fysisk arbetarmaskulinitet, såsom de arbetsfordon han sitter, hans smutsiga händer och arbetskläder. Med Felskis analys blir det möjligt att förstå hur samma typ av affektivt engagemang kan ges olika betydelse beroende på vem som uttrycker det. Lukesreads känslomässiga reaktioner framstår i materialet inte som tecken på bristande kontroll eller intellektuell svaghet, utan snarare som något som samexisterar med och kompletterar hans maskulina position. Exempel på kommentarer som påvisar att publiken uppskattar Lukesreads känslomässiga uttryck är, “Not me just smiling BIG while I watch you cry 🥰”, “Hearing a man who actually knows and hears women” och “Your vulnerability is very refreshing. This was so beautifully written and spoken 🥹”.

I jämförelse med Lukesreads emotionellt öppna och självutlämnande sätt att tala om litteratur, framträder Tayrosens positionering som markant annorlunda. Där Lukesreads möter sin publik genom känslomässig närhet och personlig sårbarhet, närmar sig Tayrosen i stället sin publik genom ironi, distans och tolkning. I hans videor är det sällan den egna läsoplevelsen som står i centrum, i stället fungerar litteraturen som ett material för kategorisering, igenkänning och kulturell och politisk analys. Ett tydligt exempel är videon *The Ultimate “Hot Girl” Books* (2025-03-25), där Tayrosen listar böcker som han menar att “hot girls” älskar att läsa. När han i videon beskriver *The Year of Rest and Relaxation* som “the ultimate beauty sleep fantasy” och säger att “hot girls adore the idea of taking a yearlong nap and calling it self care”, eller när han om *The Bell Jar* formulerar att “you gotta match your winged eyeliner to your melancholia”, talar han inte till publiken genom egna känslor, utan genom igenkännbara kulturella referenser. Hans språkbruk är lekfullt, ironiskt och medvetet generaliserande. Till skillnad från Lukesreads, som i sina videor ofta betonar hur böcker får honom att känna och hur han personligen påverkas av läsningen, intar Tayrosen rollen som

den som tolkar och sätter ord på ett kollektivt mönster. I fallen av videorna där han kategoriserar böcker och typer av människor, positionerar han sig som någon som "läser" publiken snarare än delar sin egen sårbarhet med dem. Denna tolkande position är inte neutral, men den är heller inte distansnerande i bemärkelsen avvisande. Snarare öppnar den upp för att samförstånd där publiken kan känna sig både igenkänd och inkluderad.

Detta blir särskilt tydligt i kommentarerna till videon, många användare reagerar med igenkänning och självironi. Exempelvis genom kommentarer som "Every. Single. One.", "God you really read me lol" och "You're obviously one of us". Dessa reaktioner tyder på att Tayrosens kategorisering inte uppfattas som avståndstagande, utan snarare som träffsäkra och lekfulla. Tayrosens val att skapa videor som dessa kan även förstås genom Tseëlon's resonemang om hur blicken, i detta fallet den kvinnliga blicken, inte enbart verkar utifrån, utan också internaliseras av subjektet, i detta fall Tayrosen. Tseëlon beskriver hur individen, genom upprepade erfarenheter av att bli sedd och bedömd, gradvis börjar betrakta sig själv genom publikens perspektiv och anpassar sitt framträdande därefter (Tseëlon, 1995, s. 75-76). I Tayrosens fall blir detta tydligt i videor som *The Ultimate "Hot Girl" Books*, där han inte bara vänder sig till en kvinnlig publik, utan aktivt använder deras kulturella referenser, självironi och erfarenheter som utgångspunkt för sin kategorisering. Genom att lista böcker utifrån vad en specifik publikgrupp antas gilla, och genom att formulera beskrivningarna på ett sätt som förutsätter igenkänning, framstår Tayrosen som någon som redan har internaliserat publikens blick. Han iscensätter sig själv utifrån hur han vet att hans innehåll kommer att tolkas, vilket gör honom relevant och intressant i publikens ögon.

Tayrosens användning av ironi i videon *The Ultimate "Hot Girl" Books*, fungerar som en form av kontakt snarare än distans. Med Eva Illouz analys av samtida begärslogiker blir denna form av självpresentation begriplig. Illouz visar hur attraktionskraft i senmodern kultur ofta uppstår genom igenkänning, intellektuell samklang och känslan av att bli sedd och förstådd, snarare än genom direkt emotionell exponering (Illouz, 2012, s. 168-172; 289-291). I Tayrosens fall ligger attraktionskraften inte i att han delar sina känslor, utan i att han formulerar andras erfarenhet på ett sätt som upplevs både träffande och underhållande. Detta bekräftas också i andra typer av kommentarer, där publiken uttrycker uppskattning för hans röst, sätt att tala och kulturella självsäkerhet, såsom "You have a really nice voice" och "made me want to read it". Här framstår Tayrosen som romantiskt och erotiskt intressant, inte trots sin analytiska hållning, utan just genom den. Hans ironi, språkliga kontroll och kulturella

överblick bidrar till att skapa en form av intellektuell intimitet där publiken bjuds in att känna sig förstådd och inkluderad.

Lukesreads och Tayrosen etablerar legitimitet genom två skilda men accepterade positioner i BookTok sammanhanget. Lukesreads omförhandlar ett affektivt, historiskt feminint kodat läsande genom att kombinera det med arbetarmaskulina markörer. Medan Tayrosen skapar värde genom tolkningsauktoritet, ironi och kulturell kompetens. Därmed visar analysen att kulturellt värde på BookTok inte är givet, utan produceras genom könade och situationsbundna sätt att relatera till litteratur.

5.4 Att tala begärets språk

Analysen har hittills visat hur maskulinitet och kulturell legitimitet iscensätts genom litteratur på BookTok. Samtidigt präglas publikens respons ofta av uttryck för attraktivitet, intimitet och fantasi, snarare än enbart litterär uppskattning. För att analysera denna dimension används Eva Illouz om hur begär formas genom igenkänning och emotionell resonans i senmodern kultur.

I Lukesreads material framträder litteratur inte enbart som ett objekt för reflektion eller känslomässig bearbetning, utan också som en plats där erotik och begär kan erkännas och uppskattas. Detta blir särskilt tydligt i hans recension av *A Court Of Thorns and Roses (ACOTAR)* (2025-05-14), där Lukesreads öppet talar om de erotiska inslagen i boken. Under recensionen beskriver han hur läsningen av de erotiska scenerna gjorde att "blood started pumping" i hans kropp, samtidigt som han berättar detta ler han generat kollar på sidan och har svårt att formulera sig och stammar. Han säger sedan att han gillar de erotiska delarna.

Det centrala i denna framställning är inte de erotiska scenerna i sig, utan hur Lukesreads förhåller sig till dem. Han uttrycker inte distans eller ironi inför bokens erotik, utan visar snarare att han uppskattar sättet på vilket begär och intimitet skildras. Samtidigt betonar han att han önskar ett större emotionellt djup och mer relationsutveckling mellan bokens huvudkaraktärer, vilket placerar erotiken i ett sammanhang av ömsesidighet och känslomässig närhet snarare än ren "konsumtion". På så sätt framstår hans läsning som samstämmig med romantiska och erotiska ideal som ofta präglar kvinnligt kodad populärlitteratur, där sexualitet och känslor ofta inte separeras. I kontrast till stereotypa

föreställningar om manlig blick och objektifiering, riktar Lukesreads inte sitt begär mot en konkret kvinnlig kropp, utan mot själva berättelsen och den upplevelse den skapar. Han talar om sin egen kroppsliga reaktion, att han känner hur blod börjar pumpa, men utan att explicit sexualisera andra. Detta kan förstås som ett sätt att bekräfta kvinnlig sexualitet och njutning som något legitimt och meningsfullt, snarare än något som ska förminskas eller ironiseras bort. Att han dessutom uttrycker nyfikenhet på att läsa mer romantik och "smut" förstärker bilden av att han är en man som inte tar avstånd från dessa genrer, utan tvärtom vill förstå och dela dem. Illouz visar hur romantiskt och erotiskt begär i senmodern kultur ofta formas genom berättelser och fiktiva figurer, snarare än genom direkta sexuella handlingar (Illouz, 2012, s. 168-172; 289-291). Attraktivitet uppstår i detta perspektiv genom förmågan att gestalta trygghet, känslomässig närvaro och sexuell erfarenhet samtidigt. I Lukesreads fall kan hans sätt att tala om erotik förstås som en positionering i en samtida relationskultur där maskulinitet inte längre är självklar, utan måste framstå som kompatibel med kvinnors uttryckta begär och normer. Genom att kombinera kroppsligt kodad styrka med emotionell tillgänglighet producerar han en form av maskulinitet som inte konkurrerar med kvinnlig autonomi, utan anpassar sig till den. I Illouz termer blir detta ett arbete med valbarhet, där emotionell kompetens fungerar som en resurs i en miljö präglad av synlighet, jämförelse och potentiell konkurrens.

Denna tolkning får ytterligare stöd i publikens reaktioner. I kommentarsfältet till flera av Lukesreads videor, inklusive ACOTAR-recensionen, förekommer kommentarer som explicit placerar honom i en litterär fantasi. Exempelvis kommenterar en användare "Ur like the male lead in all those pocketbooks I read back in Highschool", medan andra skämtar om att identifiera sig som en bok för att få hans uppmärksamhet och vilja bli rörd av honom och hans smutsiga händer. Dessa kommentarer tyder på att publiken inte bara uppfattar honom som en man som läser romantik, utan som någon som påminner om de manliga figurer som romantiska berättelser kretsar kring.

Med Illouz perspektiv kan detta förstås som att Lukesreads inte enbart konsumerar romantisk och erotisk litteratur, utan också blir en del av den fantasi som litteraturen producerar. Han framstår inte som en distanserad betraktare, utan som en möjlig romantisk och erotisk man som präglar de romantiska berättelser han och hans kvinnliga publik läser. Attraktionskraften ligger här i kombinationen av kroppslig styrka, känslomässig öppenhet och ett öppet erkännande av kvinnligt begär och njutning som skrivs om i boken ACOTAR. I stället för att

distansera sig från eller skämta bort de erotiska inslagen, behandlar Lukesreads erotiken som en självklar och meningsfull del av den romantiska berättelsen. Samtidigt efterfrågar han ett större emotionellt djup och en tydligare relationsutveckling mellan karaktärerna. På så sätt framstår erotiken inte som ett fristående eller ytligt inslag, utan som något som får betydelse i relation till känslomässig närhet och ömsesidighet. Detta ligger nära den romantiska logik där sexualitet och begär förstås som sammanflätade med emotionell utveckling.

Denna analys har undersökt hur två manliga BookTok-kreatörer, Lukesreads och Tayrosen, iscensätter maskulinitet genom litteratur i ett feminiserat kulturellt sammanhang. I materialet blir det tydligt att deras genomslag inte kan förstås som "maskulinitet i sig", utan som en situerad självpresentation. Maskuliniteten görs begriplig och attraktiv i relation till publikens normer, värderingar och tolkningsramar. Med Tseëlons maskbegrepp framstår BookTok som en scen där synlighet, igenkänning och bedömning är centrala villkor, och där kreatörernas uttryck kan förstås som strategier för att framstå som både intressanta och önskvärda i ett kvinnodominerat rum.

I Lukesreads fall byggs denna position genom en kombination av fysiskt kodad arbetarmaskulinitet och ett affektivt, känsloladdat läsande. Hans arbetsfordon, smutsiga händer och arbetskläder signalerar en traditionellt maskulin miljö, samtidigt som han öppet visar sårbarhet, han gråter till ljudböcker, talar om sorg och läser upp egen poesi. Med Felskis könade värdehierarki blir detta särskilt intressant, eftersom det affektiva läsandet historiskt har kopplats till femininitet och lägre kulturellt värde. I Lukesreads framställning omförhandlas detta, känslouttryck framstår inte som misslyckande av maskulinitet, utan som ett tillägg som gör honom mer sympatisk och eftersträfvansvärd. Publikens kommentarer visar också hur dessa uttryck läses som något beundransvärt och attraktivt, sårbarheten uppfattas som trygg och inte hotfull. Han visar sårbarhet, men gör det på ett sätt som hela tiden signalerar kontroll och självmedvetenhet. Genom små gester som skratt och bortvänd blick balanseras det personliga mot det publika, vilket gör att känslorna kan visas utan att uppfattas som för mycket.

Tayrosens maskulinitet formas i stället genom språklig kontroll, kulturell kompetens och ironisk distans. Snarare än att blotta en privat läsoplevelse skapar han närhet genom kategorisering, referenser och igenkänning. I videor som *The ultimate "HOT GIRL" books*

(2025-03-25) och *Five books for dudes* (2025-08-18) fungerar litteraturen som ett verktyg för att “läsa” publiken och formulera deras gemensamma erfarenheter och referenser på ett underhållande sätt. Här blir Tseëlons idé om internaliserad blick relevant, Tayrosen framstår som någon som redan vet hur hans publik kommer tolka honom och anpassar sitt framträdande och videor därefter. Publikens respons präglas också av samförstånd, kommentarsfältet visar hur igenkänning blir en social bekräftelse. Vilket bidrar till att Tayrosen framstår som relevant och i viss mån önskvärd i publikens ögon. Där Lukesreads blir attraktiv genom emotionell öppenhet, blir Tayrosen attraktiv genom tolkningsmakt. Han erbjuder en form av intellektuell intimitet där publiken känner sig sedd utan att han behöver vara självutlämnande.

Illouz bidrar till att förklara varför båda dessa positioner kan uppfattas som “sexiga”, trots att de bygger på olika uttryck. I Lukesreads fall kopplas begär till romantiska berättelser, han talar om erotik utan att ta avstånd från det och placerar erotiken i sammanhang av känslomässig närhet, relationsdjup och ömsesidighet. På så sätt kan han inte bara förstås som en läsare av romantisk litteratur, utan också som någon som passar in i den typ av fantasier som dessa berättelser ofta kretsar kring, muskulösa män med ett rikt känsloliv. I Tayrosens fall skapas attraktionskraften snarare genom igenkänning och språklig träffsäkerhet. Genom ironi och kulturella referenser formulerar han erfarenheter som publiken redan känner till, vilket skapar en känsla av att bli sedd och förstådd av honom. Ironin fungerar här inte som distans, utan som ett sätt att skapa kontakt och närhet på ett mer intellektuellt plan. En sista central poäng är att båda kreatörerna också formar sina maskuliniteter genom kontrast mot andra män. Lukesreads markerar distans mot män “utan emotionellt djup”, och Tayrosen karikerar maskulina stereotyper kopplade till manipulation och emotionell otillgänglighet.

6. Maskulinitet som anpassas till den kvinnliga blicken

Denna studie har undersökt hur manliga BookTok-kreatörer gestaltar maskulinitet i ett kvinnodominerat litterärt community, samt hur dessa gestaltningar tolkas och värderas av publiken. genom en kvalitativ fallstudie av två kreatörer, Lukesreads och Tayrosen har analysen visat att maskulinitet i detta sammanhang inte kan förstås som ett stabilt eller

självkärlart uttryck, utan som en relationell och situerad praktik, formas i relation till en kvinnlig blick som fungerar normerande.

Den första forskningsfrågan rörde hur manliga BookTok-kreatörer gestaltar maskulinitet i ett kvinnodominerat litterärt sammanhang. Analysen visar att maskulinitet här iscensätts genom olika strategier för att bli begriplig, legitim och attraktiv inför en kvinnlig publik. Med Tseëlons begrepp kan dessa framträdanden förstås som uttryck för en mask of masculinity, en praktik där kön görs genom kropp, språk, estetik och relation till publikens förväntningar. Lukesreads gestaltar maskulinitet genom en kombination av traditionellt maskulint kodade markörer, fysiskt arbete, smutsiga händer, arbetsfordon, och ett affektivt känslonära sätt att tala om litteratur. Hans öppna uttryck för sårbarhet, sorg och emotionell beröring omförhandlar det affektiva läsandet. Som historiskt kodats feminint, genom att bära det med en kropp och miljö som signalerar maskulinitet. Maskuliniteten framstår därmed som trygg, lyhörd och emotionellt tillgänglig snarare än hotfull eller dominant. Tayrosens maskulinitet iscensätts i stället genom språklig kontroll, kulturell kompetens och tolkningsförmåga. Genom redigering, tempo, ironi och referensrikedom positionerar han sig som någon som kan sätta ord på publikens erfarenheter och begär. I stället för emotionell självutlämning skapas närhet genom igenkänning och intellektuell samklang. Med Tseëlons resonemang om internaliserad blick framstår Tayrosens framträdande som ett exempel på hur maskulinitet formas genom förhandsanpassning till publikens tolkningsramar.

Den andra forskningsfrågan handlade om hur dessa gestaltningar värderas av publiken. Analysen av kommentarsfälten visar att publikens respons ofta rör mer än litterär uppskattning. Attraktivitet, intimitet och begär är centrala dimensioner i värderingen av kreatörerna. Med Illouz perspektiv blir det tydligt att båda kreatörerna uppfattas som attraktiva, men på olika sätt. Lukesreads genom att liknas vid romantiska manliga huvudkaraktärer, fysiskt starka men känslomässigt öppna. Och Tayrosen genom att framstå som den som "förstår" och kan formulera publikens känslolägen. I båda fallen bidrar kontraster mot stereotypa eller negativt laddade former av maskulinitet till att deras egna uttryck framstår som trygga och önskvärda i ett kvinnodominerat sammanhang.

I linje med Flyvbjerg är syftet med denna studie inte att låta Lukesreads och Tayrosen representera "män på TikTok" i statistisk mening. Fallet är i stället ett informationsrikt fall av ett bredare samtida problem, hur maskulinitet formas när villkoren för synlighet, kulturellt

värde och attraktivitet i allt högre grad förhandlas i sammanhang där kvinnor dominerar som publik och normgivare. Detta fall är således ett fall av hur män lär sig att bli valbara snarare än självklara i ett samhälle där kvinnor i högre grad har möjlighet att välja relationer på egna villkor. I detta perspektiv blir maskulinitet inte något som kan tas för givet, utan något som måste göras begripligt, attraktivt och kompatibelt med kvinnligt kodade normer kring känslouttryck, intimitet och kulturell kompetens. BookTok synliggör denna process särskilt tydligt eftersom plattformen fungerar som ett feminiserat rum där kvinnors smak, begär och värderingar uttalas och diskuteras högt. Till skillnad från tidigare sociala sammanhang, där kvinnors preferenser ofta varit privata, situationsbundna eller svåra att överblicka, erbjuder sociala medier i allmänhet, och BookTok i synnerhet, en offentlig arena där män kan observera, tolka och lära sig av vad som värderas högt av kvinnor. I detta avseende fungerar BookTok som en form av pedagogisk arena, där den kvinnliga blicken blir synlig, igenkännbar och möjlig att internalisera.

Lukesreads och Tayrosens framträdanden kan därmed förstås som exempel på hur maskulinitet formas genom ett lärande inför publik. De orienterar sina uttryck mot det de ser bekräftas, uppskattas och laddad med attraktivitet i kvinnliga kommentarsfält och diskussioner. Maskulinitet framstår här som ett resultat av anpassning till kvinnligt kodade normer, snarare än som ett uttryck för traditionell manlig dominans eller distans.

Utifrån Flyvbjergs (2001, s. 86) fråga, hur kan detta fall hjälpa oss att förstå andra fall, blir BookTok ett analytiskt redskap snarare än ett isolerat fenomen. Fallet visar hur feminiserade digitala rum kan fungera som platser där maskulinitet omförhandlas i relation till en kvinnlig blick som inte bara reagerar på manlighet, utan aktivt formar dess villkor. Den centrala generella insikten från studien är att den kvinnliga blicken i vissa samtida sammanhang fungerar som en normerande kraft, snarare än en passiv mottagare av manliga uttryck. Detta innebär att maskulinitet i ökande grad produceras genom publikorienterat arbete, genom att visa emotionell tillgänglighet, kulturell kompetens eller tolkningsförmåga på sätt som upplevs som trygga och igenkännbara för kvinnor. Detta kan hjälpa oss att förstå liknande fenomen i andra kvinnodominerade kulturella miljöer, där män söker genomslag, legitimitet eller attraktivitet. Sammanfattningsvis bidrar studien till förståelse av det som i populärkulturella sammanhang benämns performative male. I ljuset av analysen kan detta begrepp förstås som en form av strategisk maskulinitet, en maskulinitet som formas genom anpassning till en kvinnlig blick som blivit synlig, kollektiv och möjlig att lära av. BookTok

framträder därmed inte bara som ett forum för litteratur, utan som en plats där samtida villkor för maskulinitet, attraktivitet och könad självpresentation blir särskilt tydlig.

Framtida studier kan fördjupa förståelsen av det som på sociala medier kallas för performative male, genom att analysera publikens respons och gränsdragningar kring autenticitet formas i kommentarsfältet. Genom att analysera kommentarer som uttrycker bekräftelse respektive skepticism, kompletterat med intervjuer med kvinnliga användare, kan man identifiera vilka uttryck och signaler som genererar trovärdighet i feminiserade digitala rum.

7. Referenser

Asplund, S., Ljung Egeland, B., Bladh, G., & Stolare, M. (2025). Reading to Stay. *Journal of Rural Studies*, 119, . <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2025.103808>

Asplund, S., Ljung Egeland, B., & Olin-Scheller, C. (2024). Sharing is caring. *Language and Education*, 38(4), 635. <https://doi.org/10.1080/09500782.2024.2324947>

Asplund, S., & Pérez Prieto, H. (2018). Young Working-Class Men Do Not Read. *Gender and Education*, 30(8), 1048. <https://doi.org/10.1080/09540253.2017.1303825>

Connell, R. W., & Messerschmidt, J. W. (2005). Hegemonic Masculinity. *Gender and Society*, 19(6), 829. <https://doi.org/10.1177/0891243205278639>

Felski, R. (1995). *The gender of modernity*. Cambridge, Mass. Harvard Univ. Press.

Flyvbjerg, B. (2001). *Making social science matter: Why social inquiry fails and how it can succeed again*. Cambridge: Cambridge University Press.

Illouz, E. (2012). *Why love hurts: a sociological explanation*. Cambridge, Polity.

Jerasa, S., & Boffone, T. (2021). BookTok 101. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 65(3), 219.

Merga, M. K. (2021). How can Booktok on TikTok inform readers' advisory services for young people? *Library and Information Science Research*, 43(2), . <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2021.101091>

van den Haak, M., & Wilterdink, N. Struggling with distinction. *European Journal of Cultural Studies*, 22(4), 416. <https://doi.org/10.1177/1367549419861632>

Thumala Olave, M. A. (2020). Book love. A cultural sociological interpretation of the attachment to books. *Poetics*, 81, . <https://doi.org/10.1016/j.poetic.2020.10144>

Tseëlon, E. (1995). *The masque of femininity*. Sage.

Zulli, D., & Zulli, D. Extending the Internet meme. *New Media and Society*, 24(8), 1872.

<https://doi.org/10.1177/1461444820983603>

Universitetskanslersämbetet (UKÄ). (2023). *Jämställdhet i statistiken*. Hämtad 26 januari 2026, från

<https://www.uka.se/sa-fungerar-hogskolan/om-jamstalldhet-i-hogskolan/flikar/jamstalldhet-i-statistiken>

Lukesreads. (2025-04-21). Hello BookTok (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7496094373839392018> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-04-22). Dragon Haven Bookreview (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7496100321786137864> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-05-14). ACOTAR Review (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7504238149208427783> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-06-03). Poetry Corner (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7511652333193809160> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-08-03). The Women (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7534272798286433554> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-08-14). Importance of Boys Reading (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7538349549841059079> (Hämtad 2025-11-30)

Lukesreads. (2025-04-23). Thank you for the warm welcome (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7496422282185821448> (Hämtad 2025-12-04)

Lukesreads. (2025-11-24). Masculinity is intangible (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7576182641813196050> (Hämtad 2025-12-06)

Lukesreads. (2025-11-17). The seven husbands of Evelyn Hugo (TikTok-video). TikTok. <https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7573583143815810322> (Hämtad 2025-12-06)

Lukesreads. (2025-09-14). Gråtandes till ljudbok (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@lukesreads/video/7549819995929251079> (Hämtad 2025-12-06)

Tayrosen. (2025-09-16). The most Brilliant book (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7550755106614988062> (Hämtad 2025-11-30)

Tayrosen. (2025-08-18). Five Books For Dudes (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7539994409794850079?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-12-02)

Tayrosen. (2025-05-19). Best Book Ever Written? (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7506206966168046878?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-12-03)

Tayrosen. (2025-04-10). 3 elite methods for prolific writing (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7491794729353661742?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-12-02)

Tayrosen. (2025-03-25). The ultimate “HOT GIRL” books (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7485813892308798763?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-11-30)

Tayrosen. (2025-03-19). Learn to love reading again (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7483600411069549870?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-11-30)

Tayrosen. (2024-12-09). You need to read this book immediately (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7446475231520132395?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-12-04)

Tayrosen. (2025-06-30). The Tatami Galaxy (TikTok-video). TikTok.
<https://www.tiktok.com/@tayrosen/video/7521842732483038495?lang=sv-SE> (Hämtad 2025-12-06)